

Média, jak známo, nejen odrážejí, ale namnoze i spoluutvářejí realitu, nebo se o to alespoň s větším či menším pokoušejí: mají to zakódováno ve vlastní podstatě. Novinářská práce se skládá nejen z pouhého referování o faktech případně jejich analyzování a strukturování tak, aby odpovídala na nějaké komplexnější otázky. Součástí novinářovy činnosti – práci to nazvat lze jen s nadsázkou – je i jistý druh aktivismu. Novinář zpravidla disponuje psychologickými předpoklady pro výkon své profese, a k nim patří i jistá míra mesianismu, snahy takzvané zlepšovat svět.

V té souvislosti je na místě si také říci, kdo vlastně je novinář, koho za něj budeme považovat. Podle jedné z nejobecnějších definic je žurnalista osoba, jejíž profesí je žurnalistika, nebo osoba, vlastnící nějaké médium. V této dvojjednosti je skryt jeden z hlavních záludů, deformujících celý náš polistopadový čas. Český novinář této éry sice splňuje první část definice, tedy jeho převažující činností je výkon novinářské práce, ale zároveň se velká část, možná dokonce většina novinářů považuje za osoby mající ne-li vlastnický, tak alespoň prakticky dispoziční vztah k médiu, v němž působí. Nerespektují, že média mají své majitele, provozovatele, vydavatele, kteří jsou určující pro obsah a směřování daného média. Novináři jsou naopak přesvědčeni, že jejich činnost je sama sobě objektivizujícím a validizujícím subjektem, který jim dává právo zaplňovat média těmi obsahy, které sami považují za k tomu vhodné. Jednoduše se tomu říká „dělat si vlastní politiku“, avšak tento přenesený výraz je nadsázkou jen velmi malou, protože o politiku skutečně jde: novináři mají dojem, že jsou povoláni vstupovat do politických dějů, formovat je, dávat jim směr a obsah. Nestačí jim fakta pouze monitorovat, zaznamenávat, třídit, analyzovat a dávat do souvislostí: mají ambici je vytvářet. Chovají se přesně podle jednoho z Murphyho zákonů: „*Když máš v ruce kladivo, vše okolo ti připadá jako hřebík.*“